

Başbakan, Sarkozy'den türbe çinilerini istedi

Aslıhan Aydın Ankara
04/10/2011

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'den, 1880'li yıllarda yasadışı yollar Fransa'ya götürülen çinileri istedi.

Başbakan Erdoğan, Sarkozy'nin geçtiğimiz Şubat ayındaki Türkiye ziyaretinde konuyu gündeme getirdi. Görüşmede, yurtdışına kaçırılan Türk eserlerinin genellikle Osmanlı sultanları tarafından hediye edildiğini ileri süren ülkelere göndermede bulunan Başbakan, şu ifadeleri kullandı: "Hiçbir Osmanlı sultanı atasının türbesinin çinisini satmaz, hediye etmez." Sarkozy, Başbakan'a, "Bu konuda bilgim yok. Arkadaşlarım araştırsın." cevabını verdi.

Paris'teki Louvre Müzesi, Sevr Müzesi ile Paris Sanat Müzesi'ne bölüştürülerek sergilenen çiniler, Ayasofya'da bulunan II. Selim ve III. Murat türbeleri ile I. Mahmut kütüphanesine ait. Çinilerin, Fransız bir uzman tarafından söz konusu yerlerin 1880'li yıllarda yapılan restorasyonu sırasında çalındığı 2003 yılında belirlenmişti. Amerika'dan Başbakan'ın uçağında Herakles heykelinin getirilmesine eşlik eden Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Murat Süslü, çinilerin ilginç hikâyesini şöyle anlattı: "1880'li yıllarda, Osmanlı Devleti Ayasofya bahçesindeki türbeleri bir Fransız uzmana restore ettiriyor. Bunun karşılığında da bedel ödüyor. Bedelin belgesi de elimizde. 2003'te ikinci restorasyon yapılıyor. Bu sırada türbeden iki adet çini düşüyor. Çininin arkasında da Paris'te üretildiği yazısı yer alıyor. Bu görülünce araştırma yapılıyor. Çinilerin tamamının Fransız uzman tarafından Paris'e izinsiz götürüldüğü, oradan da sahtelerinin getirilerek yerleştirildiği tespit ediliyor. Birçok kez eserleri geri istedik. Yazışmalar devam ediyor."

Tarihî eserlerimiz geri dönüş yolunda

Anadolu topraklarından çeşitli yollarla yurtdışına kaçırılan tarihi eserler, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın takibiyle geri getiriliyor. Türkiye'ye 2000-2011 yılları arasında 4 bin 501 eserin iadesi sağlanırken, bu yılın 9 ayında Sırbistan, Almanya, İngiltere ve Amerika'dan bin 885 eser geri döndü. Son olarak Amerika'da Boston Güzel Sanatlar Müzesi'nde sergilenen "Yorgun Herkül" heykeli Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın özel uçağıyla Türkiye'ye getirildi. British Museum'da bulunan kitabe ile Victoria Albert Müzesi'nde bulunan Eros heykeline ait başın da geri getirilmesi için çalışmalar sürüyor.